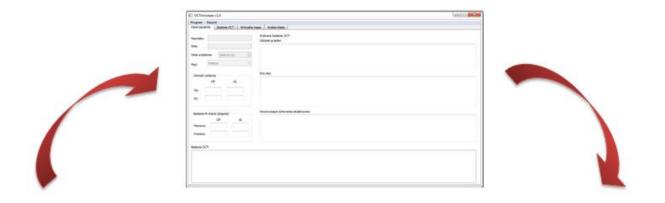
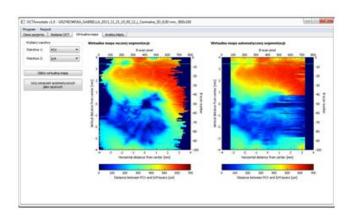
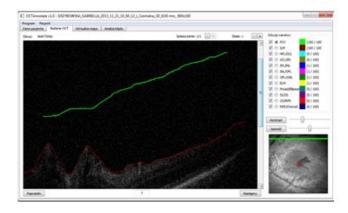
Instrukcja do aplikacji OCTAnnotate v1.0

Przygotowała: Agnieszka Stankiewicz

Poznań, 21.12.2014 r.

Spis treści

I.	Informacje wstępne	3
	. Przeznaczenie oprogramowania	
В	. Pliki i struktura katalogów	3
C	. Wersje aplikacji	4
II.	Uruchomienie programu i skrócona instrukcja ręcznej segmentacji	5
III.	Zakładka "Dane pacjenta"	7
IV.	Zakładka "Badanie OCT"	8
A	. Elementy zakładki	8
В	Rysowanie oznaczeń warstw na obrazie B-skan	9
V.	Zakładka "Wirtualna mapa"	11
VI.	Zakładka "Analiza błędu"	13
VII	Wyjście z programu	14
VII	I.Zapis danych	14

I. Informacje wstępne

A. Przeznaczenie oprogramowania

- 1. Aplikacja OCTAnnotate to oprogramowanie przygotowane do ręcznego oznaczania granic warstw siatkówki: PCV (ang. posterior cortical vitreous), ILM (ang. inner limiting membrane), NFL/GCL (ang. nerve fiber layer / ganglion cell layer), GCL/IPL (ang. inner plexiform layer), IPL/INL (ang. inner nuclear layer), INL/OPL (ang. outer plexiform layer), OPL/ONL (ang. outer nuclear layer), ELM (ang. external limiting membrane), Myoid/Ellipsoid Zone, IS/OS (ang. inner/outer segments of photoreceptors), OS/RPE (ang. retinal pigment epithelium), RPE/Choroid na B-skanach badania OCT siatkówki oka ludzkiego uzyskanych przy użyciu urządzenia Copernicus HR lub Avanti RTvue.
- 2. Aplikacja umożliwia również przechowywanie informacji o ogólnym badaniu okulistycznym, tj. informacji typu: ostrość widzenia, charakterystyka przedniego oraz tylnego odcinka, opis towarzyszących schorzeń, a także wyniki badania z wykorzystaniem M-charts.
- 3. Przygotowana aplikacja jest programem autonomicznym, tzn. do jej uruchomienia nie jest wymagane żadne dodatkowe oprogramowanie. Została stworzona dla komputerów z systemem operacyjnym typu Windows oraz przetestowana na systemach Windows 7 i 8. W przyszłości istnieje możliwość utworzenia wersji dla systemów Android oraz Linux.
- 4. Planowany rozwój aplikacji będzie obejmował: badanie korelacji testów Amslera i badań M-charts z wirtualną mapą trakcji, badania zmian ilościowych i jakościowych w czasie (zarówno dla testów Amslera, M-charts i wirtualnej mapy trakcji) oraz integrację z oprogramowaniem do automatycznego generowania wirtualnych map trakcji witreoretinalnej (aktualnie wykonywanej w środowisku Matlab).

B. Pliki i struktura katalogów

- 1. Aplikacja umieszczona jest w jednym katalogu o nazwie "**OCTAnnotate**" (nazywanym w tej instrukcji *KATALOGIEM_APLIKACJI*) razem z niezbędnymi do jej działania bibliotekami oraz podkatalogami nie należy ich usuwać ani edytować (oprócz plików w katalogu *KATALOG_APLIKACJI/examData* w opisanych poniżej przypadkach). W katalogu aplikacji znajdują się m.in. następujące pliki i foldery:
 - OCTAnnotate_vX.X.exe główny plik aplikacji
 - *INSTRUKCJA_vX.X.pdf* instrukcja obsługi aplikacji
 - katalog examData katalog z danymi aplikacji
 - biblioteki aplikacji o rozszerzeniu .dll
 - katalogi z pozostałymi bibliotekami aplikacji
- 2. Kolejnym ważnym katalogiem nazywanym w tej instrukcji *KATALOGIEM_BADANIA_OCT*, jest folder z obrazami B-skan badania OCT. Katalog ten może istnieć w dowolnym miejscu w strukturze plików komputera (również na dysku zewnętrznym). Katalog ten można pobrać jako spakowany plik (.zip) z dysku Google,

przykład: *GRZYBOWSKA_GABRIELLA_2013_11_21_09_59_48_L_Centralna_3D_8,00 mm_ 800x100.zip* a następnie rozpakować do katalogu o tej samej nazwie (uwaga: plik .zip nie posiada wewnątrz katalogu o takiej samej nazwie):

przykład: GRZYBOWSKA GABRIELLA 2013 11 21 09 59 48 L Centralna 3D 8,00 mm 800x100

W katalogu tym będącym właśnie *KATALOGIEM_BADANIA_OCT*, znajdują się pliki niezbędne do działania aplikacji, tj. B-skany w formacie .*bmp* lub .*jpg*, plik *info.ini* lub .*txt* z informacjami o badaniu oraz obraz fundus *fnds_rec.bmp*.

- 3. W KATALOGU_APLIKACJI istnieje folder examData (KATALOG_DANYCH_APLIKACJI). Są w nim zapisywane:
 - a. <u>dane ogólnego badania okulistycznego</u> w pliku o nazwie *NAZWISKO_IMIE* (przykład: *GRZYBOWSKA_GABRIELA plik ten nie posiada rozszerzenia*).
 - Plik ten jest osobny dla każdego pacjenta
 - Jeżeli nie istnieje (dla danego pacjenta) to jest tworzony przez aplikację
 - Jeżeli istnieje, to dane w nim zawarte są odczytywane przez aplikację oraz zapisywane do niego (patrz opis dot. "Zapisu danych")
 - Plik ten można usunąć (spowoduje to utratę danych) lub pobrać z internetu (*Google Drive -> Baza skanów OCT -> Ręczna anotacja (z katalogu OCTAnnotate/examData) -> katalog_oznaczającego*) i wkleić lub nadpisać (Uwaga: nadpisanych lub usuniętych danych nie można odzyskać).
 - b. <u>dane oznaczeń dla wybranego badania OCT</u> w pliku o nazwie identycznej z *KATALOGIEM_BADANIA_OCT* (przykład: *GRZYBOWSKA_GABRIELLA_2013_11_21_10_00_12_L_Centralna_3D_8,00 mm_800x100 plik ten nie posiada rozszerzenia*).
 - Plik ten jest przeznaczony do zapisu danych tylko jednego wybranego badania OCT, tzn. jeden pacjent może mieć kilka badań OCT, a co za tym idzie kilka plików z ręcznym oznaczeniem warstw dla tych badań OCT, ale każdy z nich odnosi się tylko do jednego badania OCT
 - Jeżeli plik dla danego badania istnieje, to dane w nim zawarte są wczytywane do pamięci aplikacji i odpowiednio ilustrowane (patrz opis "Zakładka: Badanie OCT")
 - Jeżeli plik o takiej nazwie nie istnieje to jest on tworzony przez aplikację
 - Po wykonaniu oznaczeń warstw na obrazach B-skan dane te są w nim zapisywane
 - Plik ten można usunąć (spowoduje to utratę danych) lub pobrać z internetu (*Google Drive -> Baza skanów OCT -> Ręczna anotacja (z katalogu OCTAnnotate/examData) -> katalog_oznaczającego*) i wkleić lub nadpisać (<u>Uwaga: nadpisanych lub usuniętych danych nie można odzyskać</u>).
 - c. <u>dane automatycznej segmentacji</u> warstw wykonanej w środowisku Matlab w pliku o nazwie *KATALOG_BADANIA_OCT_auto.txt* (przykład: *GRZYBOWSKA_GABRIELLA_2013_11_21_10_00_12_L_Centralna_3D_8,00 mm_800x100_auto.txt*).
 - Plik ten jest przeznaczony do przechowywania danych z programu do automatycznej segmentacji granic warstw w środowisku Matlab
 - Plik ten nie jest tworzony przez aplikację OCTAnnotate
 - Plik ten można usunąć (spowoduje to utratę danych)
 - Jeżeli plik ten nie istnieje to można go pobrać z internetu (*Google Drive -> Baza skanów OCT -> Automatyczna anotacja (do katalogu OCTAnnotate/examData)*) i wkleić lub nadpisać (<u>Uwaga: nadpisanych lub usuniętych danych nie można odzyskać</u>).

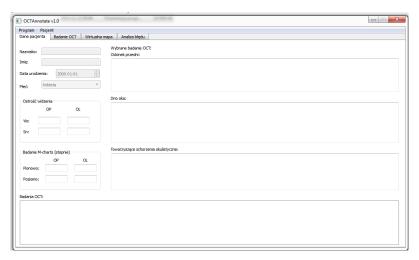
C. Wersje aplikacji

- 1. Zarówno najnowsze jak i archiwalne wersje aplikacji dostępne są na Dysku Google w katalogu: *Google Drive -> Baza skanów OCT -> Aplikacja OCTAnnotate*).
- 2. W celu uruchomienia nowej wersji aplikacji wykorzystując posiadane już pliki (starej wersji aplikacji oraz wykonanych oznaczeń warstw) wystarczy do *KATALOGU_APLIKACJI* ze starą wersją programu wgrać nowy plik *OCTAnnotate vX.X.exe*.

Uwaga: W wersji v0.7 dodano bibliotekę` Qt5PrintSupport.dll. Jeżeli plik nie istnieje w *KATALOGU_APLIKACJI* to należy go dodać z nowszej wersji oprogramowania.

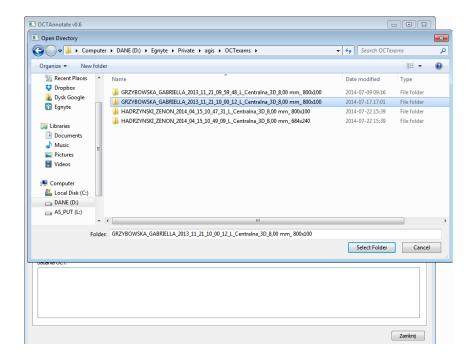
II. Uruchomienie programu i skrócona instrukcja ręcznej segmentacji

1. Uruchamiamy plik OCTAnnotate_vX.exe.

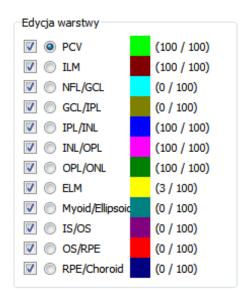

- 2. Wczytujemy badanie OCT (z Menu Pacjent -> Wczytaj badanie OCT).
- 3. W oknie dialogowym wybieramy *KATALOG_BADANIA_OCT* (katalog rozpakowany z pliku .zip o tej samej nazwie).

Uwaga: można zaznaczyć katalog nie wchodząc do niego (jak na ilustracji poniżej) i kliknąć "**Wybierz folder**" <u>lub</u> wejść do wybranego katalogu (<u>będzie on wyglądał na pusty w środku!</u>) i wtedy kliknąć "**Wybierz folder**".

- 4. Po dokonaniu tych czynności użytkownik ma do dyspozycji 4 zakładki, które zostały omówione w kolejnych rozdziałach.
- 5. Aby rozpocząć ręczną segmentację warstw przechodzimy do zakładki "Badanie OCT".
- 6. Wybieramy granicę między warstwami, którą chcemy oznaczać (do wyboru 12 granic po prawej stronie okna)

- 7. **Lewym klawiszem myszy rysujemy linię** w wybranym miejscu na obrazie B-skanu (szczegółowe informacje dotyczące rysowania znajdują się w rozdziale IV: Zakładka "Badanie OCT" w pkt B. "Rysowanie oznaczeń warstw na obrazie B-skan").
- 8. Powtarzamy czynności (z pkt. 6 i 7) dla kolejnych warstw oraz dla kolejnych skanów (przejść do następnego skanu można m.in. poprzez kliknięcie klawisza "**Następny**" pod obrazem B-skanu).
- 9. Zapisujemy wykonane oznaczenia (poprzez wybranie z Menu Pacjent -> Zapisz badanie OCT).
- 10. Zamykamy aplikację (wybierając z Menu **Program -> Zamknij**).

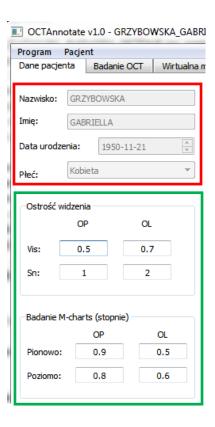
W następnych rozdziałach opisane są szczegółowe możliwości aplikacji, które mogą znacznie ułatwić pracę nad ręczną segmentacją warstw.

III. Zakładka "Dane pacjenta"

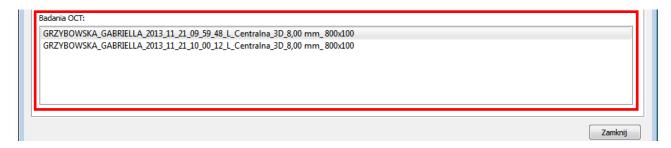
Dane badania OCT z pliku KATALOG_BADANIA_OCT/info.ini zostaną automatycznie wczytane do pól programu (zilustrowanych w czerwonej ramce na rysunku po prawej). Są to następujące dane pacjenta: Nazwisko, Imię, Data urodzenia i Płeć. Danych tych nie można zmienić.
 <u>Uwaga</u>: dane dla badania z wykorzystaniem urządzenia Avanti RTvue nie posiadają informacji o płci oraz wieku pacjenta, dlatego też dane te pozostają

w domyślnej wartości (nie należy się tym niepokoić).

- 2. W pozostałych polach można wpisywać dane ogólnego badania okulistycznego: ostrość widzenia, wyniki badania M-charts, charakterystyka przedniego i tylnego odcinka, towarzyszące schorzenia (przykładowe dane ostrości widzenia oraz wyniki badania M-charts wpisane w odpowiednie pola zostały zilustrowane na rysunku po prawej stronie zielona ramka). Jeżeli w katalogu programu (KATALOG_APLIKACJI/examData) istnieje plik z danymi badania ogólnego (nazwa pliku to NAZWISKO_IMIE), to dane te zostaną automatycznie wczytane w odpowiednie pola formularza podczas wyboru badania OCT.
- 3. W polach "Ostrość widzenia" oraz "Badanie M-charts" można podać tylko cyfry (liczby dziesiętne przedzielone przecinkiem lub kropką, lub liczby całkowite).

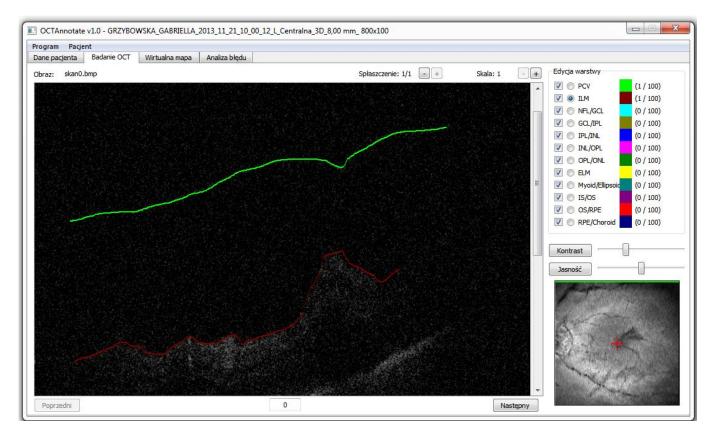

- 4. Pola tekstowe ("**Odcinek przedni**", "**Dno oka**" i "**Towarzyszące schorzenia okulistyczne**") są interpretowane jako jedna ciągła linia tekstu.
- 5. U dołu zakładki "**Dane pacjenta**" w polu "**Badania OCT**" widoczna jest lista wszystkich badań danego pacjenta znajdujących się w katalogu, z którego zostało wczytane badanie OCT (jest to lista widocznych katalogów rozpakowanych z plików .zip). Aktualnie zaznaczony element listy to wybrane i wczytane badanie OCT (ilustracja poniżej). Można je przeglądać i edytować w zakładce "**Badanie OCT**".

6. Poprzez podwójne kliknięcie na dowolnym elemencie z listy "**Badania OCT**" do pamięci aplikacji zostaje wczytane nowo wybrane badanie i zostaniemy przeniesieni do zakładki "**Badanie OCT**" w celu edycji danych badania. Jeżeli wcześniej otwarte badanie posiadało niezapisane zmiany, to przed otwarciem wybranego badania aplikacja zapyta się czy zmiany te zapisać. W przypadku gdy nie zapiszemy zmian zostaną one utracone.

IV. Zakładka "Badanie OCT"

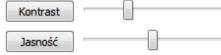
A. Elementy zakładki

 Po wybraniu katalogu z badaniem OCT (patrz rozdział II), w lewej części tej zakładki pojawi się pierwszy B-skan OCT (lub n-ty w zależności od tego czy było wcześniej wczytane inne badanie i przeszliśmy w nim do ntego skanu).

Jeżeli istnieje plik z wcześniejszymi anotacjami (w *KATALOG_APLIKACJI/examData*, nazwa pliku taka sama jak nazwa wybranego katalogu) dla wybranego badania OCT, to anotacje te zostaną wyrysowane na B-skanie.

- 2. Przejścia pomiędzy poszczególnymi skanami dokonuje się za pomocą
 - a. klawiszy "Następny/Poprzedni" (u dołu obrazu B-skan).
 - b. **wyboru numeru B-skanu z klawiatury** (wpisanie wartości w polu pod obrazem B-skan i wciśnięcie klawisza Enter)
 - c. kliknięciu w wybranym miejscu na obrazie fundus
 - d. kliknięciu na wirtualnej mapie
 - e. klawiszy "Następny/Poprzedni" w zakładce "Analiza błędu"
 - f. wyboru numer B-skanu z klawiatury w zakładce "Analiza błędu" (u dołu wykresu).
- 3. Wczytany obraz B-skan jest automatycznie poddawany automatycznej poprawie kontrastu w celu łatwiejszego dostrzeżenia warstw.

Możliwe jest ręczne dopasowanie kontrastu i jasności wyświetlanego obrazu B-skan za pomocą pasków umieszczonych po prawej stronie ekranu. Przesunięcie wskaźnika w prawo zwiększa kontrast/jasność, patomiest przesunięcie wskaźnika w lawo zmpiejcza aktualna wartość

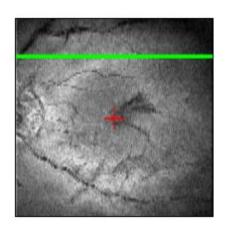
natomiast przesunięcie wskaźnika w lewo zmniejsza aktualną wartość tych parametrów. Wciśnięcie klawisza "Kontrast" oraz "Jasność" przywraca domyślne ustawienia kontrastu oraz jasności.

4. Klikając na przyciski "+" oraz "-" możemy powiększyć lub pomniejszyć aktualnie wczytany B-skan (czerwona ramkna na ilustracji poniżej). Domyślnie obraz jest pokazywany w oryginalnym rozmiarze (800 x 1010 dla skanów z Copernicus'a HR oraz 640 x 768 dla skanów z Avanti RTvue). Możliwe skale to: 0.5, 0.75, 1.0 (domyślna), 1.25 oraz 1.5. Wartość aktualnej skali pokazana jest po lewej stronie przycisków "+" oraz "-".

Analogicznie możliwe jest spłaszczenie wyświetlanego B-skanu (zielona ramkna na ilustracji poniżej). Skalowana jest wtedy jedynie wysokość obrazu w celu zilustrowania tkanki w proporcjach bardziej zbliżonych do naturalnych. Możliwe stopnie spłaszczenia to dwu- (1/2) lub cztero- (1/4) krotne. Domyślną wartością są proporcje oryginalnego obrazu (1/1). Zmiany skali dokonujemy przyciskami "+" oraz "-".

- 5. W prawej części zakładki znajdują się pola dotyczące edycji oraz wyświetlania oznaczonych warstw na pokazanym B-skanie. Pola te zostały omówione w następnym punkcie.
- 3. W prawej dolnej części programu pojawi się rekonstrukcja obrazu fundus. Pozioma zielona linia na obrazie fundus oznacza aktualnie przetwarzany B-skan. Kliknięcie (lewym klawiszem myszy) na obrazie fundus spowoduje przejście do B-skanu odpowiadającego danemu położeniu myszki na obrazie fundus.
- 4. Miejsce na obrazie fundus oznaczone czerwonym krzyżykiem ilustruje w którym miejscu aktualnie jest ustawiony środek skanu (mający odpowiadać środkowi plamki żółtej). Jeżeli w plikach badania nie zostało określone inaczej to domyślny punkt środkowy jest równy środkowi wykonania skanu. Punkt ten można zmienić wykonując następujące czynności:

- a) wybierając z Menu **Program -> Ustaw środek skanu**, a następnie
- b) klikając lewym przyciskiem myszy w wybranym miejscu na obrazie aktualnie wyświetlanym B-skanie.

W tym momencie nastąpi: zapis wybranego punktu do pamięci programu (Uwaga: jeszcze nie jest to zapis do pliku badania OCT!); zostanie przerysowany punkt środka na obrazie fundus; zostaną przeliczone osie współrzędnych wirtualnych map (ręcznej i automatycznej).

Wybrany punkt jest zapisywany na stałe do pliku z badaniem OCT w momencie zapisu Badania OCT (razem z oznaczeniami warstw).

B. Rysowanie oznaczeń warstw na obrazie B-skan

1. W polu "**Edycja warstwy**" (ramka w prawej części zakładki) wybieramy warstwę którą chcemy zaznaczać.

PCV - posterior cortical vitreous

ILM - inner limiting membrane

NFL/GCL – granica między warstwami NFL a GCL

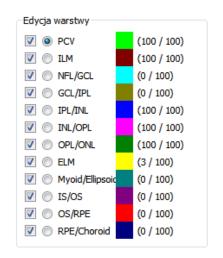
GCL/IPL – granica między warstwami GCL a IPL

IPL/INL - granica pomiędzy IPL a INL

INL/OPL - granica pomiędzy INL a OPL

OPL/ONL - granica pomiędzy OPL a ONL

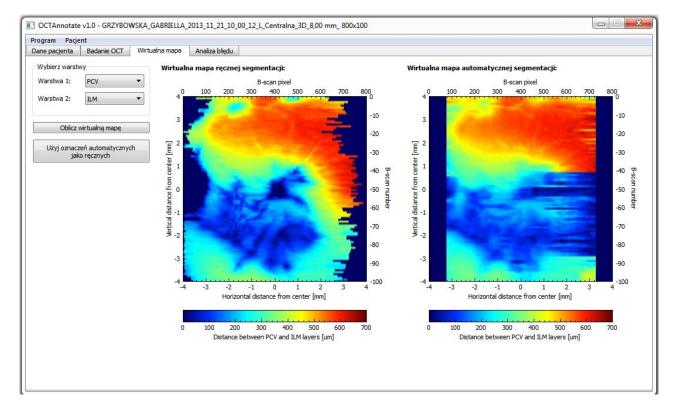
ELM - external limiting membrane

Myoid/Ellipsoid – granica między warstwami Myoid Zone a Ellipsoid Zone IS/OS – granica między warstwami IS a OS
OS/RPE – granica między warstwami OS a RPE
RPE/Choroid – granica między warstwami RPE a Choroid

- 2. Poprzez wybranie z Menu **Program -> Zmień kolor** można wybrać inny kolor do oznaczania aktualnie aktywnej warstwy (wg. własnego upodobania lub w zależności od oświetlenia oraz kontrastu monitora). Zmiana zostanie dokonana natychmiastowo. Domyślne kolory zostały pokazane na ilustracji powyżej.
- Lewym klawiszem myszy rysujemy linię na B-skanie. Na obrazie może istnieć tylko jedna linia danej warstwy, tzn. zaznaczenie nowej linii na innej wysokości niż poprzednio wykasuje poprzedni punkt zapisany w danej kolumnie.
 - Linia jest automatycznie zapisywana w pamięci programu. Po przejściu do kolejnego skanu i powrocie będzie wciąż widoczna.
- 4. **Prawym klawiszem myszy** kasujemy linię w danej kolumnie B-skanu (jest to automatycznie zapisywane w pamięci programu).
- 5. W grupie "**Edycja warstwy**" można zaznaczyć które warstwy mają być aktualnie widoczne na B-skanie. Domyślnie widoczne są wszystkie warstwy. Odznaczenie warstwy **nie** oznacza usunięcia jej z pamięci programu. Przy każdej z warstw jest umieszczona informacja o tym ile ze wszystkich B-skanów w danym badaniu OCT zostało oznaczonych (osobna informacja dla każdej warstwy).

V. Zakładka "Wirtualna mapa"

- W zakładce "Wirtualna mapa" możliwe jest ilustrowanie wirtualnej mapy ręcznych oraz automatycznych oznaczeń pomiędzy dowolnymi dwiema warstwami. Domyślnie obliczana jest mapa pomiędzy liniami PCV i ILM.
- 2. Jeżeli oznaczenia ręczne lub automatyczne wybranych warstw dla wybranego badania OCT znajdują w pamięci programu, to mapa pomiędzy tymi warstwami jest automatycznie obliczana i wyświetlana w tym miejscu. Mapa ta będzie również obliczona i wyświetlona po każdorazowym wyświetleniu innego B-skanu.

Uwaga: Jeżeli mapa nie wyświetla się poprawnie należy ją odświeżyć poprzez kliknięcie na przycisk "**Oblicz** wirtualną mapę" po lewej stronie okna.

- 3. Po lewej stronie wyświetlana jest wirtualna mapa <u>obliczoną na podstawie ręcznego oznaczenia wybranych warstw</u>. Po prawej stronie znajduje się wirtualna mapa <u>automatycznej segmentacji warstw</u>.
- 4. Domyślnym kolorem oznaczającym odległość 0 pikseli pomiędzy oznaczonymi warstwami PSH i ILM jest kolor ciemnoniebieski. Obliczone odległości pomiędzy warstwami są przedstawione w skali kolorów ciepła oznaczającą rzeczywistą odległość pomiędzy warstwami w [μm] (skala umieszczona pod mapą). Skala ta ma stałe granice, tj. od 0 do 700 μm. Wartości odległości pomiędzy warstwami większe niż 700 μm są obrazowane ciemnoczerwonym kolorem (maksymalna wartość).

Mapa posiada opis osi w dwóch układach współrzędnych:

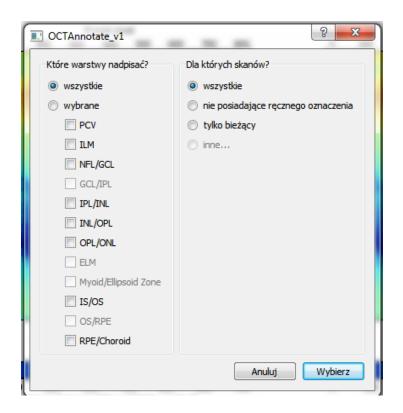
- pierwszy, umieszczony po lewej i na dole przedstawia rzeczywiste odległości w stosunku do środka wykonania skanu w [mm]
- drugi, umieszczony po prawej i na górze informuje o numerze B-skanu dla którego odnosi się dany wiersz mapy oraz o punkcie na B-skanie jako numerze piksela.

Jeżeli w danym miejscu na B-skanie nie istnieje oznaczenie dla którejkolwiek z warstw to wartość wirtualnej mapy dla tego miejsca wynosi 0 (i jest oznaczona kolorem ciemnoniebieskim, jak pokazano na rysunku u góry – m.in. prawa i lewa strona mapy).

- 5. Wybór pomiędzy którymi warstwami ma zostać obliczona i wyświetlona mapa dokonuje się poprzez selekcję nazwy warstw z list po lewej stronie okna (wybieramy górną oraz dolną warstwę).
 <u>Uwaga</u>: nazwy granic warstw zostały oznaczone trzyliterowymi skrótami odpowiadającymi dolnej warstwie dla każdej z granic. Oznacza to, że narysowana linia wyznaczająca granicę między warstwami NFL a GCL jest tutaj oznaczona skrótem GCL.
- 6. Po lewej stronie okna znajduje się przycisk "Użyj oznaczeń automatycznych jako ręcznych". Służy on do wstępnego przypisania wcześniej wczytanych oznaczeń automatycznych (po wciśnięciu przycisku "Wczytaj automatyczną segmentację" w zakładce "Analiza blędu" -> patrz rozdział VI) jak oznaczeń ręcznych, w celu późniejszej edycji. Jeżeli w pamięci programu nie istnieją automatyczne oznaczenia to żadna z wybranych następnie akcji nie wprowadzi zmian w ręcznych oznaczeniach.

Po wciśnięciu przycisku "Użyj oznaczeń automatycznych jako ręcznych" na monitorze pojawi się dodatkowe okno dialogowe (rysunek poniżej). W oknie tym istnieje możliwość wyboru które warstwy chcemy nadpisać oraz dla których B-skanów. Po wczytaniu zapisaniu oznaczeń można je dalej ręcznie edytować. Ma to służyć przyspieszeniu prac nad ręcznym oznaczaniem dużej liczby warstw (przy założeniu że automatyczne oznaczenia zostały dokonane poprawnie, a nie odbiegają znacznie od rzeczywistych granic warstw siatkówki).

<u>Uwaga</u>: na bieżącym etapie prac nie istnieją automatyczne oznaczenia niektórych warstw, dlatego też granice te nie są możliwe do wybrania w tym oknie – ilustracja poniżej).

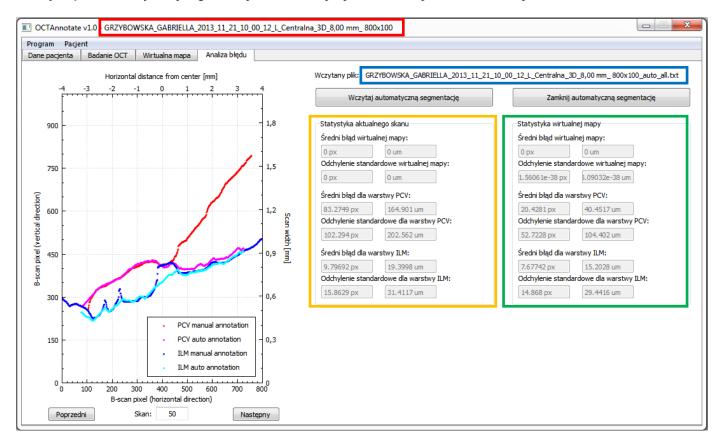

<u>Przykład</u>: Zaznaczając w grupie "**Które warstwy nadpisać?**" opcję "**wybrane**" oraz "**INL/OPL**", a w grupie "**Dla których skanów?**" opcję "**nie posiadające ręcznego oznaczenia**", a następnie klikając przycisk "**Wybierz**" dokonujemy zapisania automatycznych oznaczeń granicy między warstwami INL a OPL jako ręcznych dla tych skanów, dla których linia ta nie posiada jeszcze ręcznie oznaczonych granic warstw. Wszystkie pozostałe oznaczenia warstw pozostają bez zmian.

<u>Uwaga:</u> <u>Wybrane automatyczne oznaczenia warstw nadpiszą istniejące ręczne oznaczenia (jeżeli ręczne oznaczenia dla wybranych skanów istnieją). Jeżeli po dokonaniu tej czynności zmiany oznaczeń badania OCT zostaną zapisane w pliku (poprzez wybranie z menu Zapisz->Badanie OCT, lub akceptację zmian przy wyjściu z programu) to spowoduje to bezpowrotną utratę wcześniejszych danych (jeżeli takowe istniały).</u>

VI. Zakładka "Analiza błędu"

Zakładka "**Analiza błędu**" służy do porównania automatycznego oraz ręcznego oznaczenia warstw PCV i ILM w celu analizy błędu automatycznej segmentacji oraz detekcji zjawiska trakcji witreoretinalnej.

- 1. Po wczytanym badaniu OCT (patrz rozdział I; nazwa katalogu z badaniem OCT u góry okna aplikacji czerwona ramka na ilustracji powyżej) będzie aktywny przycisk "**Wczytaj automatyczną segmentację**". Jeżeli w katalogu *KATALOG_APLIKACJI/examData* istnieje plik o nazwie *KATALOG_BADANIA_OCT_auto.txt* z automatyczną segmentacją warstw wykonaną w środowisku Matlab, to:
 - a. dane te zostaną wczytane do pamięci aplikacji oraz u góry zakładki pojawi się nazwa pliku (niebieska ramka na rysunku powyżej)
 - b. zostanie obliczony średni błąd oraz odchylenie standardowe dla całej wirtualnej mapy oraz wszystkich oznaczeń warstw PSH i ILM dla danego badania OCT (na podstawie porównania wykonanych wcześniej oznaczeń ręcznych oraz wczytanych oznaczeń automatycznych); wyniki w [pikselach] oraz [um] zostaną przedstawione w prawej górnej części zakładki (zielona ramka na rysunku powyżej)
 - c. zostanie obliczona wirtualna mapa trakcji witreoretinalnej na podstawie wczytanych danych automatycznej anotacji (kolorystyka, skala oraz osie mapy są takie same jak mapy dla oznaczeń ręcznych w zakładce "Badanie OCT" (patrz rozdział V).
 - d. po lewej stronie zakładki pokazany zostanie wykres oznaczonych warstw (automatycznej oraz ręcznej segmentacji) w celu porównania skuteczności działania automatycznej segmentacji. Pomiędzy skanami można się przesuwać analogicznie jak w zakładce "Badanie OCT" wykorzystując przyciski "Następny/Poprzedni" oraz pola pod wykresem. Numer skanu dla którego wyrysowane są aktualnie oznaczenia umieszczony jest na dole zakładki pomiędzy tymi przyciskami.
 - e. statystyka oznaczeń dla aktualnie wyświetlonego skanu w lewej części zakładki umieszona jest w grupie po środku zakładki (żółta ramka na rysunku powyżej). Statystyka ta obejmuje informacje analogiczne jak dla całej wirtualnej mapy, tj.: średni błąd i odchylenie standardowe mapy, warstwy PSH i ILM dla tego jednego skanu.

VII. Wyjście z programu

 Wybierając z Menu Program -> Zamknij wychodzimy z programu. Jeżeli jakiekolwiek dane w pamięci programu zostały zmienione, aplikacja zapyta czy zmiany te mają zostać zapisane w plikach aplikacji (KATALOG_APLIKACJI/examData). <u>Uwaga:</u> występują osobne zapytania dla różnych zbiorów danych (dane ogólnego badania okulistycznego oraz dane oznaczeń warstw na B-skanach OCT).

VIII. Zapis danych

- Aby ręcznie zapisać dane badania okulistycznego (umieszczone w polach zakładek "Dane pacjenta") wybieramy
 "Pacjent -> Zapisz badanie ogólne". Dane zostaną zapisane w pliku:

 KATALOG_APLIKACJI/examData/NAZWISKO_IMIE.
- Aby zapisać wykonane anotacje warstw dla badania OCT wybieramy "Pacjent -> Zapisz badanie OCT". Dane zostaną zapisane w pliku: KATALOG_APLIKACJI/examData/NAZWA_KATALOGU_BADANIA_OCT.
- 3. Przy ponownym wybraniu katalogu z badaniem OCT (poprzez kliknięcie na "Wybierz katalog" lub podwójne kliknięcie na liście dostępnych badań w zakładce "Dane pacjenta") jeśli zostały dokonane zmiany w badaniu okulistycznym lub oznaczeniach warstw, to program zapyta się czy zmiany te mają zostać zachowane. Jeżeli zmiany nie zostaną zapisane to dane te zostaną utracone.

Dodatkowe uwagi:

- 1. Można wczytywać badania OCT o dowolnej liczbie B-skanów.
- 2. Linia warstwy na B-skanie jest rysowana na dwóch pixelach, aby była wyraźniejsza.

Niedopracowane elementy, które będą w najbliższym czasie poprawione

- 1. Brak możliwości edycji istniejących oznaczeń na teście Amslera.
- 2. Wprowadzono tylko niektóre oznaczenia zniekształconej siatki na teście Amslera.